

RUOKAVIRASTO
Livsmedelsverket • Finnish Food Authority

LUOMISNÄYTTEITÄ MÄREHTIJÖISTÄ

Vuosina 2024–2026 toteutettavan hankkeen aikana märehitijöiden luomisen synn tutkimus on maksutonta. Tuloksia käytetään tautien seurantajärjestelmän kehittämiseen ja Q-kuumeen kartoitukseen Suomessa.

**Näytteiden
tutkimus
maksutonta!**

MIKÄ ON Q-KUUME?

- Q-kuume on *Coxiella burnetii* -bakteerin aiheuttama tartuntatauti, jota tavataan pääasiassa märehitijöillä. Tauti voi tarttua myös ihmiseen. Eläimet ovat usein oireettomia, mutta tauti voi aiheuttaa luomisia, heikkoja vastasyntyneitä tai hedelmällisyshäiriöitä. Bakteeri leviää ympäristöön etenkin synnytysjätösten kautta.
- Ihmisillä tartunta on usein oireeton, mutta osalle Q-kuume voi aiheuttaa muun muassa korkean kuumeen ja lihassärkyä, sekä harvemmin keuhkokuumeen ja maksatulehduksen.
- Q-kuumetta esiintyy maailmanlaajuisesti, mutta Suomessa tauti on erittäin harvinainen. Q-kuume ei ole Suomessa vastustettava eläintauti, eikä sen toteaminen johda toimenpiteisiin tilalla.

HANKKEESEEN SOVELTUVAT NÄYTTEET

Luodut naudan, lampaan ja vuohen sikiöt + jälkeiset

- Sikiöt tai täysiaikaisina, kuolleena syntyneet eläimet lähetetään kokonaisuena. Jos ei saada kokonaisia jälkeisiä, lähetetään vähintään muutama istukan kohta.
- Mikäli luominen on tapahtunut lypsykaudella, lähetetään lisäksi samassa paketissa **yksilömaitonäyte** (saa sisältää säilöntäainetta) luoneesta emosta mahdollisuuksien mukaan. Älä lähetä ternimaitoa tai umpeutuskaudella luoneen emon maitoa, sillä siitä vasta-ainetutkimusta ei voida tehdä luotettavasti.

NÄYTTEIDEN TOIMITUS JA LÄHETYS

Alle 25 kg painavat näytteet voi lähettää maksuttomasti Postin Express-paketilla. Ruokavirasto maksaa Postin Express-palvelun lähetyskulut. Näytteen voi myös toimittaa itse lähimpään Ruokaviraston toimipaikkaan (Helsinki, Kuopio, Oulu, Seinäjoki) tai erilliseen kylmäkonttiin (Iisalmi, Joensuu, Loimaa). Katso yksityiskohtaiset lähetysohjeet [OH4Surveillance-hankkeen sivuilta](#):

One4Health
SURVEILLANCE

OH4Surveillance is co-funded by the European Union
(Grant Agreement No 101132473)

NÄYTTEIDEN PAKKAAMINEN

- Jäähdytä näyte jääkaappilämpöiseksi mahdollisimman pikaisesti, ettei näyte pilaannu.
- Pakkaa sikiö alla olevien kuvien mukaan.
- Lisää kylmävaraajia niin, että näyte pysyy koko kuljetuksen ajan viileänä. Näyte ei kuitenkaan saisi jäättyä.
- Lisää mukaan yksilömaitonäyte abortoineesta emosta mahdollisuuksien mukaan. Käytä utaretulehdusnäytteisiin tarkoitettua säilöntäaineellista näyteputkea.
- Lisää pakettiin mukaan huolellisesti täytetty tutkimuslähete: [Luomisen syyn selvitys - nauta, lammas, vuohi](#)
- Laita paketin päälle merkintä **Eläinperäinen näyte - vapautettu**.
Jos tuot näytteen itse laboratorioon sen aukioloaikana klo 8.00–16.00, tai jätät kylmiöön sellaisen näytteen, jota ei tarvitse kuljettaa eteenpäin toiselle paikkakunnalle, riittää näytteen suojaamiseksi esimerkiksi vuotamaton jätessäkki.

